

Arkivsaknr:	2019/422
Arkivkode:	
Saksbehandler:	Petter Kjærnes

Saksgang

Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato

13.06.2019
26.06.2019

Gildeskål kirkested – fyrtårn for reiselivet, hovedprosjekt

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Hovedprosjekt for utvikling av Gildeskål kirkested har følgende målsetting:
Gildeskål kirkested med sine unike kulturhistoriske ressurser i et særegent landskap skal utvikles til et fyrtårn for reiselivet i kommunen, en «Reason to go». Prosjektet skal gi grunnlag for økt verdiskaping i kommunens reiselivsbedrifter og skal knyttes sammen med arbeid for bolyst og folkehelse.
2. Rådmannen igangsetter hovedprosjekt «Utvikling av Gildeskål kirkested» i tråd med forprosjektrapporten «Gildeskål kirkested – fyrtårn i Gildeskål» og legger fram årlig rapport til kommunestyret i juni.
3. Det opprettes en femårig hel stilling som prosjektleder for hovedprosjektet. Stillingen finansieres ved bruk av disposjonsfondet.
Finansiering av investeringer for ny adkomst, parkering og servicebygg innarbeides i økonomiplan og årsbudsjett.
Stillingsressurs i SNU innarbeides i kommunens oppdrag til SNU.
Finansiering av andre tiltak (jf. arbeidspakkene) utredes av prosjektleder og legges fram for kommunestyret i juni i forbindelse med rapportering.
4. Gildeskål kommune igangsetter arbeid for realisering av nytt museumsbygg på kirkestedet og tar initiativ til involvering av aktuelle samarbeidspartnere.
5. Plassering av et rekonstruert jernalderhus innarbeides i forslag til ny reguleringsplan for Gildeskål kirkested som blir utarbeidet av Boarch. Andre innspill til ny reguleringsplan i forprosjektrapporten vurderes av Boarch i samråd med kommunens administrasjon.

Vedlegg

- 1 Forprosjektet Gildeskål kirkested - fyrtårn i Gildeskål, avsluttende rapport fra styringsgruppen
- 2 Forprosjektet Gildeskål kirkested - fyrtårn i Gildeskål, rapport

Bakgrunn for saken:

Kommunestyret vedtok 20.06.2018 å igangsette et forprosjekt for utvikling av Gildeskål kirkested. Grunnlaget for forprosjektet var beskrevet slik i prosjektplanen for forprosjektet: *I strategisk næringsplan, vedtatt i kommunestyret desember 2018, pekes det på et behov for å utvikle et eller flere fyrtårn for reiselivet, kalt «Reason to Go», og at Gildeskål kirkested bør være et slikt. Bakgrunnen for dette valget er den rike historien knyttet til kirkestedet og funnet av stolpehull fra et jernalderhus som ble avdekket i 2017, i forbindelse med ny reguleringsplan for kirkestedet.*

Vurdering:

I forprosjektet har Kigok sammen med Torbjørg Aalborg, Lill Hilde Kaldager og Kyrre Kolvik gjort et svært grundig arbeid. De har innhentet kunnskap og informasjon på sentrale fagområder, utredet muligheter i med aktuelle samarbeidspartnere og foreslått en oversiktlig og håndterbar organisering av et hovedprosjekt. Det er derfor rådmannens vurdering at forprosjektet på en god måte svarer på kommunestyrets bestilling.

Forslaget til hovedprosjekt bygger på en sentral forutsetning om at Gildeskål kirkested skal fungere som fyrtårn for reiselivet i Gildeskål, og forslagene om tiltak og ressursbruk tar utgangspunkt i at kirkestedet skal være motor og ressurs for reiselivet, slik at den største effekten vil komme i form av økt verdiskapningen i reiselivsbedriftene.

Organisering av hovedprosjektet i «arbeidspakker» der mål, ansvar, oppgaver, økonomi/ressurser og milepæler er konkretisert, skal danne grunnlaget for prosjektet. I hovedprosjektet må dette utredes nærmere og finansieringsmulighetene vurderes. Det foreslås ikke at kommunestyret nå tar stilling til finansiering av tiltakene i arbeidspakkene ut over det som framgår av punkt 3 i forslag til vedtak.

Kommunens investeringer for utvikling av reiselivsnæringa er godt forankret i den strategiske næringsplanen. Sammen med trendene i reiselivet og samarbeidsmulighetene som er utredet, gir den strategiske næringsplanen et solid faglig grunnlag for at satsing på et fyrtårn for reiselivet er riktig og at vi i Gildeskål bør bygge på de historiske, materielle, sosiale og kulturelle ressursene på kirkestedet.

Rådmannen legger til grunn at når vi prioriterer ressurser til dette prosjektet, innebærer det også at eksisterende ressurser legges inn i prosjektet, både kommunens egne og ressurser hos samarbeidspartnere, slik det er foreslått i arbeidspakkene. I dette ligger blant annet forventninger om at Nordland fylkeskommune og Sør-Hålogaland bispedømme bidrar til videreføring av Pilegrim i nord, og at Nordlandsmuseet bruker ressursene som ligger i avtalen med kommunen, til realisering av hovedprosjektet. Det vil være viktig for at vi skal kunne bygge et robust prosjektteam med nødvendig kompetanse.

Forslagene for utvikling av kirkestedet er primært rettet mot reiselivet. Samtidig viser det hvordan tiltak for reiselivet vil effekter på andre områder. Historiefortelling som utvikles i prosjektet vil være verdifull for våre egne innbyggere i tillegg til tilreisende, og den lokale forankringen som er sentral i prosjektet vil bidra til styrking av tilhørighet og samarbeid. I arbeidspakkene som planen for hovedprosjekt er bygget opp om, inngår også arrangementer og andre kulturelle tiltak som vil komme Gildeskåls befolkning til gode.

I rapporten fra forprosjektet er det foreslått tidsplaner for de ulike arbeidspakkene. Disse vil være retningsgivende når det skal lages en mer konkret plan for hovedprosjektet. Det første fokuset må imidlertid ligge på rekruttering av prosjektleder, fordi prosjektets suksess vil være avhengig av at vi finner riktig person til denne jobben. Av de øvrige arbeidspakkene har Nordlandsmuseet signalisert at de ønsker å starte arbeidet med «Forskningsprosjekt arkeologi» så snart som mulig, og at etablering av senter for kulturlandskap bør ha høy prioritet. Rådmannen støtter disse vurderingene.

Det er stort behov for museumsbygg på kirkestedet, og da snakker vi om et opplevelses-senter mer enn et tradisjonelt museumsbygg. I tillegg trenger vi funksjonelle kontorer for Nordlandsmuseet samt at et museumsbygg kanskje bør ha servicefasiliteter for retreatsenter og rekonstruert jernalderhus. Vi vil være avhengig av statlig finansiering for museumsbygget, og det står andre foran oss i en lang kø. Erfaringene fra jektefartsmuseet i Bodø viser at et tydelig engasjement fra kommunen kan framskynde prosessen. I tillegg vil vårt behov være forholdsvis lite i forhold til andre prosjekter som allerede er i køen. Rådmannen ber derfor kommunestyret gjøre vedtak om å starte prosessen for realisering av nytt museumsbygg.

Styringsgruppen har vurdert innspillene til ny reguleringsplan for kirkestedet som framkommer i rapporten fra forprosjektet. Rådmannen legger denne vurderingen til grunn for punkt 5 i forslag til vedtak.

Konklusjon:

Fokuset på Gildeskål kirkested som Fyrtårn for reiselivet i kommunen er godt ivaretatt i forprosjektrapporten, og det vises på en god måte at ressurser som legges i utvikling av kirkestedet vil gi stor verdiskaping for reiselivsbedrifter i hele kommunen, men også i regionen forøvrig.

Prosjektgruppen for forprosjektet har gjort et svært godt arbeid og lagt et solid grunnlag for beslutning om et hovedprosjekt for utvikling av Gildeskål kirkested, slik at sentrale og nødvendige tiltak for realisering av strategisk næringsplan kan iverksettes.

I vedlegg til forprosjektrapporten vises det til et stort antall kontakter man har hatt, og i rapporten framgår det at aktuelle samarbeidspartnere i et hovedprosjekt har gitt positiv respons og støtte til forslagene om utvikling av kirkestedet. Det er viktig at det etablerte nettverket raskt følges opp med informasjon om hva kommunen vil gjøre videre og med invitasjoner til samarbeid.